

بسمه تعالی

دانشکده ی پزشکی

موضوع تدریس: بیماری های زنان   طرح دوره (کلی و محتوایی)   دانشگاه علوم پزشکی گناباد

کارورزان پزشکی	تعداد واحد: ۸ واحد
طول دوره: ۲ ماهه	مقطع: کارورزی
نام مسئول دوره: خانم دکتر محمودیان	محل اجرا: بیمارستان آموزشی درمانی علامه بهلول گنابادی
نوع واحد: عملی	

اهداف کلی:

توانایی شناسایی و انجام اقدامات لازم در موارد شایع و اورژانس زنان و زایمان.

اهداف میانی:

دانش لازم را طبق سرفصلهای آموزشی در جدول ضمیمه داشته باشد.

۱- تظاهرات بالینی، رو شهای ارزیابی و تشخیص بیماران با رویکردهای اولیه به درمانهای مدیکال اورژانس و اقدامات نگهدارنده را بداند.

۲- Self development & professionalism را بداند و انجام دهد.

۳- توانایی گرفتن شرح حال، انجام معاینه بالینی، تفسیر تاریخچه بالینی و ثبت یافته ها را داشته باشد.

- ۴- مواردی که نیاز به مراقبتهای اورژانس دارد مشاهده و بتواند شرح دهد و با داروهای مورد نیاز آشنا باشد.
- ۵- مبانی غربالگری و پیشگیری از بیماریها و ارتقاء سلامت در جامعه بداند.
- ۶- چگونگی انجام مشاوره و ارائه خدمت در زمینه تنظیم خانواده، بهداشت باروری و شیردهی و تغذیه کودک را بداند.

اهداف جزئی:

الف- حیطه دانش:

- ۱- کنفرانسها و راندهای آموزشی ارائه شده را که براساس آخرین چاپ کل کتاب دنفورث را بداند.
- ۲- تظاهرات بالینی و روشهای ارزیابی و تشخیص بیماران و رویکردهای اولیه به درمان های میدیکال اورژانس و اقدامات نگهدارنده را بداند

ب- حیطه مهارتی:

- ۱- بتواند از بیماران شرح حال بگیرد و معاینه فیزیکی کامل شامل معاینه واژینال و توشه رکتال را انجام دهد.
- (و بعد از زایمان تا مرخص شدن مدیریت کند. (مانیتورینگ ۲NVD- بتواند بیمار زائو را از زمان بستری تا زمان زایمان طبیعی) شامل معاینات در مراحل مختلف زایمان، گوش دادن به FHT ، نحوه تجویز اکسی توسین و منیزیم سولفات و بررسی وضعیت انقباضات رحمی می باشد).
- ۳- بتواند صدای قلب جنین را با سونی کید یا گوشی پنیارد بشنود.
- ۴- با تکنیکهای ارزیابی سلامت جنین (NST، OCT، ...) مستقیماً آشنا شود و بتواند به خوبی آنها را ارزیابی کند و تصمیمات مناسب را اتخاذ کند.
- ۵- بتواند زایمان طبیعی را انجام دهد.
- ۶- بتواند اپی زیاتومی را انجام دهد.
- ۷- بتواند مراقبتهای قبل از زایمان (Prenatal) را انجام دهد.
- ۸- بیمار مبتلا به دردهای زودرس زایمانی را ویزیت کند و چگونگی درمان را بطور کامل شرح دهد.
- ۹- بیمار مبتلا به زایمان دیررس را ویزیت کند و چگونگی درمان را بطور کامل شرح دهد.
- ۱۰- بیمار مبتلا به بیماران قلبی در طی حاملگی را ویزیت کند، چگونگی برخورد با این بیماران بطور سرپایی و بستری را به طور کامل شرح دهد.
- ۱۱- بیمار مبتلا به دیابت در طی حاملگی را ویزیت کند، چگونگی برخورد با این بیماران بطور سرپایی و بستری را بطور کامل شرح دهد.
- ۱۲- بیمار حاملگی چند قلوبی را ویزیت کند و چگونگی درمان و نحوه زایمان را بطور کامل شرح دهد.
- ۱۳- بتواند مراقبت های لازم از زنان جامعه مبتلا به بیماریهای کلیوی، غددی و صرع را مدیریت کند.
- ۱۴- بتواند اکثریت داروهای مجاز و داروهای با منع مصرف در حاملگی را نام ببرد.
- ۱۵- بتواند احیای نوزاد را انجام دهد.
- ۱۶- بتواند مراقبت های دوره نفاس (بعد از زایمان) را انجام دهد.
- ۱۷- بتواند در مورد شروع روشهای جلوگیری از بارداری و نوع آن بعد از زایمان تصمیم گیری کند.
- ۱۸- بیمار مبتلا به ماستیت بعد از زایمان را ویزیت کند و چگونگی پیگیری درمان را بطور کامل شرح دهد.

- ۱۹- بیمار مبتلا به عفونتهای تنفسی را ویزیت کند و چگونگی پیگیری درمان را بطور کامل شرح دهد.
- ۲۰- بیمار مبتلا به ترومبوفلیت بعد از زایمان را ویزیت کند و چگونگی پیگیری بیمار از نظر تشخیص و درمان را بطور کامل شرح دهد.
- ۲۱- بیماران مبتلا به خونریزی رحمی غیرطبیعی (AUB) را در سنین مختلف (قبل از بلوغ، دوران بلوغ، دوران بارداری، دوران یائسگی، و بعد از یائسگی) ویزیت کند و بتواند مراحل بررسی و درمان را انجام دهد.
- ۲۲- بتواند التهابات و بیماریهای خوش خیم و ولو را تشخیص دهد و ضایعات قارچی و میکروبی را درمان کند.
- ۲۳- بتواند کیست بارتولن و آبنه آن را تشخیص دهد و چگونگی مراحل درمان را شرح دهد.
- ۲۴- بتواند ضایعات وولو را درمان کند و در صورت نیاز ارجاع نماید.
- ۲۵- بتواند تظاهرات بیماریهای سیستمیک در وولو را تشخیص دهد.
- ۲۶- انواع واژنیت را ببیند و بتواند درمان کند.
- ۲۷- بتواند پاپ اسمیر انجام دهد و جواب آن را تفسیر و پیگیری نماید.
- ۲۸- بتواند رحم را با معاینه توشه واژینال لمس کند.
- ۲۹- بتواند پرولاپس رحم و واژن و گردن رحم را با معاینه تشخیص دهد و چگونگی برخورد با این بیماران را شرح دهد.
- ۳۰- بتواند توده لگنی را با معاینه توشه رکتال لمس کند.
- ۳۱- بتواند به درستی از اسپکولوم استفاده کند.
- ۳۲- بتواند رحم بزرگ را لمس کند و برخورد با این بیماران را شرح دهد.
- ۳۳- بیمار مبتلا به حاملگی نابجا (EP) را ببیند و بتواند مراحل اولیه درمان و احیاء را انجام دهد و مراحل درمان بیمار مشکوک را بطور کامل شرح دهد.
- ۳۴- بتواند با معاینه توده پستانی را تشخیص دهد و مراحل پیگیری را بطور صحیح انجام دهد.
- ماموگرافی را ببیند.
- ۳۶- زوجهای نازا را ویزیت کند و چگونگی پیگیری آزمایشات مربوطه و درمان و عوارض احتمالی داروهای تجویز شده را شرح دهد.
- ۳۷- بیماران مبتلا به انواع سقط (شامل تهدید به سقط، سقط فراموش دهد، سقط کامل و ناکامل) را ویزیت کند و چگونگی رویکرد را شرح دهد.
- ۳۸- بیمار مبتلا به سقط راجعه را ویزیت کند و بتواند آزمایشات لازم درخواست کند.
- ۳۹- بیمار مبتلا به مول را ویزیت کند و بتواند پیگیری مناسب را برای این بیماران انجام دهد.
- ۴۰- بیمار مبتلا به بی اختیاری ادراری را ویزیت کند و بتواند مراحل لازم بررسی را انجام دهد و نحوه درمان را شرح دهد.
- ۴۱- زوجهای متقاضی پیشنهاد برای معرفی راههای جلوگیری از حاملگی را ویزیت کند و بتواند راهنمای مناسب تری برای انتخاب روش مناسب را انجام دهد.
- ۴۲- بتواند گذاشتن و برداشتن IUD را انجام دهد.
- ۴۳- عوارض و موارد منع نورویپلانت را بداند و شرح دهد.
- ۴۴- بیمارانی را که جهت ارزیابی و درمان مسائل مربوطه به دوره منوپاز مراجعه کرده اند ویزیت نماید و درمانهای لازم را بتواند انجام دهد.
- ۴۵- بتواند مراقبتهای لازم بعد از عمل جراحی زنان شامل هیستروکتومی و سزارین را انجام دهد.
- ۴۶- بتواند سونداژ را انجام دهد.
- ۴۷- بتواند به خوبی با خونریزیهای حین و بعد از زایمان برخورد کند.
- ۴۸- جوابگوی حداقل ۷۰ درصد سوالات تئوریک و عملی باشد.

۴۹- بتواند اندازه گیری طول رحم در سنین مختلف بارداری را انجام دهد.

۵۰- fern test. را ببیند

۵۱- بتواند مانور لئوپولد را انجام دهد.

ج- حیطة نگرشی:

- ۱- ظاهر مناسب و در شان یک پزشک داشته باشد.
- ۲- حضور منظم و بموقع در بخش داشته باشد.
- ۳- به اهمیت مسئولیت حرفه ای بعنوان یک پزشک واقف باشد.
- ۴- ارتباط مناسب با اساتید، همکاران، بیماران، همراهان و پرسنل داشته باشد.
- ۵- در مورد مسائل شخصی بیمار رازدار باشد.
- ۶- هنگام معاینه حرمت بیمار را حفظ کند.
- ۷- به اهمیت پیگیری دقیق بیماران بدحال واقف باشد.
- ۸- به مراقبت از تمام بیماران بدون در نظر گرفتن جنس، دین، نژاد و موقعیت اجتماعی متعهد باشد.
- ۹- به اهمیت کارگروهی واقف بوده و با همه اعضاء گروه درمانی رفتار احترام آمیز داشته باشد.

سرفصل و محتوای دروس:

حیطه دانش:

- ۱- آناتومی دستگاه تناسلی
- ۲- فیزیولوژی قاعدگی و اشکال طبیعی و غیر طبیعی قاعدگی و دیس منوره و PMS
- ۳- یائسگی (HRT)
- ۴- بیماریهای مقاربتی دستگاه تناسلی تحتانی
- ۵- عفونتهای دستگاه تناسلی فوقانی
- ۶- حاملگی خارج رحمی
- ۷- خونریزیهای غیرطبیعی رحمی (انواع، تشخیص های افتراقی و روش های تشخیصی و نحوه برخورد تشخیصی و درمانی با آن)
- ۸- نازایی (انواع، علل، روش های تشخیصی و درمانی، بررسی زوج نازا)
- ۹- سقط (انواع، تشخیص و درمان)
- ۱۰- آمنوره (انواع، تشخیص و برخورد تشخیصی و درمانی)
- ۱۱- ضایعات پیش تهاجمی و تهاجمی سرویکس {فاکتورهای مستعد کننده- انواع ضایعات پیش تهاجمی- پاپ اسمیر- کاز سر سرویکس (شامل مرحله بندی ساده، اشاره به روش های درمانی و پیش آگهی)}
- ۱۲- بیماریهای خوش خیم و بدخیم تخمدان، نحوه برخورد تشخیصی و درمانی با توده های لگنی
- ۱۳- آشنایی با بیماریهای خوش خیم و بدخیم رحم (مرحله بندی ساده- عوامل مستعد کننده، انواع، تشخیص های افتراقی، روش های تشخیصی و درمان در حد ذکر نام)
- ۱۴- بیماریهای تروفوبلاستیک بارداری (شامل مرحله بندی ساده- درمان- پیشگیری)
- ۱۵- روش های پیشگیری از بارداری (انواع- کارائی و شکست- مکانیسم اثر- موارد مصرف و منع مصرف- فواید و عوارض، آگاهی با برنامه کشوری تنظیم خانواده، آشنائی با مشاوره حین ازدواج و مشاوره تنظیم خانواده)

- ۱۶- غربالگری کانسر پستان، نحوه برخورد تشخیصی و درمانی با گالاکتوره
- ۱۷- تغییرات فیزیولوژیک در دوران بارداری (انواع، کارائی و شکست- مکانیسم اثر- موارد مصرف و منع مصرف- فواید و عوارض، آگاهی با برنامه کشوری تنظیم خانواده، آشنائی با مشاوره حین ازدواج و مشاوره تنظیم خانواده)
- ۱۸- مشاوره قبل از بارداری (غربالگری و تشخیص و درمان بیماریهای موجود)، روش های تشخیص بارداری و مراقبت های دوران بارداری (زمان و دفعات- معاینه- بررسیهای پاراکلینیک- شکایات شایع- علائم هشدار- ایمن سازی)
- ۱۹- ساختمان لگن و زایمان (مکانیسم، نحوه اداره، سیر و روش های بی دردی)
- ۲۰- دوره پس از زایمان و اختلالات آن (خونریزی و عفونت)
- ۲۱- دیستوشی (انواع- تشخیص- القای زایمان- زایمان باوسیله- سزارین و عوارض)
- ۲۲- خونریزیهای مامایی (دکولمان، جفت سرراهی، DIC)
- ۲۳- بیماریهای هیپرتانسیو در بارداری
- ۲۴- زایمان زودرس، زایمان دیررس و محدودیت رشد داخل رحمی
- ۲۵- روش ارزیابی سلامت جنین، زجر جنین، تشخیص قبل از تولد
- ۲۶- بیماریهای شایع داخلی و جراحی در حاملگی (دیابت- آنمی و ترمبوسیتوپنی- بیماریهای تیروئید- عفونت و سنگ کلیه- بیماریهای گوارشی- بیماریهای قلبی عروقی- آسم- صرع- شکم حاد- بیماریهای عفونی و STD در حاملگی)
- ۲۷- نحوه برخورد تشخیصی و درمانی در بیمار با درد لگن
- ۲۸- داروهای رایج مصرفی و روش های تصویربرداری در زنان و مامایی
- طبقه بندی داروها در بارداری (A,B,C,D,X)
- موارد و نحوه مصرف و منع مصرف- عوارض داروها
- ۲۹- ارائه خدمات سلامت و سیستم ارجاع بیماران با توجه به اجرای برنامه پزشک خانواده و بیمه روستایی در سطح کشور)
- ۳۰- مسائل قانونی مرتبط با صدور گواهی فوت گواهی استعلاجی، موارد سوء استفاده جنسی، سقط جنین، ختم بارداری، گزارش عوارض جانبی داروها
- ۳۱- علل شایع مرگ و میر مادران و وضعیت این شاخ در ایران، منطقه و جهان، آشنایی با مراقبت های سلامت مادران، آشنایی با نظام کشوری مراقبت مادر
- ۳۲- تروما در بارداری و ترما به دستگاه تناسلی

طرح درس گروه زنان جهت آموزش دانشجویان پزشکی

مراقبت پیش از زایمان	زایمان وضع حمل طبیعی مراقبت از نوزاد و تماس	پارگی زودرس غشاها	حاملگی نابجا (موضوع راند)
ارزیابی سلامت جنین	از دست رفتن زود هنگام حاملگی (موضوع راند)	محدودیت رشد داخل رحمی (موضوع راند)	حاملگی چند قلو
زایمان پیش از موعد و وضع حمل دیررس	دیابت .حاملگی	عوارض طبی و جراحی در حاملگی	اختلالات ایمنولوژیک در حاملگی

اختلالات هیپرتانسیون در حاملگی	عفونت مامایی و حوالی تولد	پریچ- سایر نمایشهای غیر طبیعی وعوارض بند ناف	مرده زایی و مرگ جنین داخل رحمی
سزارین	روشهای جلوگیری از بارداری	سقط القا شده	آمنوره
عفونتهای لگنی و منتقله از طریق جنسی	اختلالات ازدیاد آندروژن	سندروم پیش از قاعدگی	میل جنسی و اختلال عملکرد جنسی در زنان

خونریزی رحمی غیر طبیعی (موضوع راند)	پاپیلوما ویروس انسانی و نحوه برخورد با پاپ اسمیر غیر طبیعی	درد لگنی مزمن	ژنتیک در زنان و مامایی - تشخیص پیش از تولد
ناباروری (موضوع راند)	بی اختیاری ادراری در زنان +درمان جراحی و غیر جراحی (فصل ۵۱-۵۲-۵۳)	لیومیوم	سونوگرافی در مامایی - سونوگرافی در ژنیکولوژی
اندومترئوز	سرطان سرویکس	نحوه برخورد با توده های آدنکس	ارزیابی حوالی عمل
اپیدمیولوژی پاتوفیزیولوژی و ارزیابی - حمایت عضو لگنی- درمان جراحی و غیر جراحی (فصل ۴۸-۴۹-۵۰)	مصرف داروها در حاملگی	ژنیکولوژی و عمل های جراحی در مطب- ژنیکولوژی اطفال و نوجوانان	بی حسی و نلیکس درد در مامایی
سرطان رحم	بیماریهای پستان	سرطان تخمدان و لوله ها	سرطان ولو و واژن
نئوپلاسم تروفوبلاستیک رحمی	یائسگی	HIV ویروس	اختلالات خوش خیم ولو و واژن
جراحی توسط لاپاراسکوپ- هیسترسکوپ	بی اختیاری مدفوع و اختلالات دفع	اختلالات روانپزشکی در بارداری و دوره پس از زایمان	

روش آموزش:

آموزش بالینی در بخش زنان براساس برگزاری صبحگاهی، کنفرانس و ژورنال کلاب اساتید و دانشجویان، راند بخش، درمانگاه، اتاق عمل، Skill lab، کشیک فعال با حضور در اتاق زایمان و اورژانس و مامایی می باشد. جهت بهبود کیفیت آموزش جلسه نظرسنجی بعد از گذشت دوره یکماهه و دو ماهه برگزار می شود.

مکان های آموزش:

کلاس درس - Skill Lab، مانکن ها و تجهیزات مرتبط - بخش بالینی آموزشی - درمانگاه آموزشی - اورژانس - کلینیک مجازی - سامانه ی وبینار دانشگاه - فضای واقعیت مجازی (Virtual Reality)

وسایل کمک آموزشی:

اسلاید - ویدئو پروژکتور - Skill Lab، مانکن ها و تجهیزات مرتبط - لپ تاپ - فیلم های ویدئویی - وسایل معاینه (گوشی پزشکی، آبلانگ، اتوسکوپ افتالموسکوپ، چکش - رفلکس و ...) - سامانه ی وبینار دانشگاه - وبکم - میکروفون - هدست واقعیت مجازی (Virtual Reality)

قوانین و مقررات کارورزی:

۱- در روز اول کارورزی:

- کارورز خود را به کارشناس و مدیر گروه معرفی نماید.
- نماینده گروه را تعیین و به دفتر معاونت آموزشی بیمارستان معرفی نماید.
- نماینده مسئول مستقیم دانشجویان در بخشهای کارورزی می باشد.
- پس از تعیین برنامه کارورزی و شیفتها یک نسخه توسط نماینده به دفتر معاونت آموزشی و پژوهشی تحویل گردد.
- هر گونه تغییر در برنامه کارورزی و شیفت ها کتبا به اطلاع دفتر معاونت آموزشی و پژوهشی بیمارستان برسد.
- ۲- ساعت شروع کارورزی ساعت ۷/۳۰ و ساعت پایان ۱۳ خواهد بود.
- ۳- شرکت منظم و به موقع در جلسات گزارش صبحگاهی و کلاسهای آموزشی الزامی است.
- ۴- شرکت منظم در برنامه های موجود در Log book و اخذ تاییدیه از مسئول مربوطه الزامی است.
- ۵- رعایت نظم و ترتیب، ادب و اخلاق پزشکی و حفظ شئون و پوشش حرفه ای و نصب اتیکت شناسایی مصوب الزامی می باشد.
- ۶- نمره نهایی شامل ۱۰ نمره آزمون پایان دوره و ۱۰ نمره Log book می باشد.

برنامه بخش زنان

روزهای هفته	برنامه
یکشنبه، سه شنبه	گزارش صبحگاهی
هرروز با اساتید مربوطه	راند درمانی-آموزشی
شنبه تا پنج شنبه	درمانگاه
چهارشنبه با کلیه اساتید	گراند راند
طبق برنامه آموزشی بخش	کلاس تئوری و عملی
شنبه و دوشنبه	کنفرانس و ژورنال کلاب

برنامه فوق بر طبق نیاز بخش و نظر اساتیدگروه زنان قابل تغییر خواهد بود.